

Biblioteca Județeană: Recomandări de lectură – Două romane, reflecții profunde asupra religiei, moralei și condiției umane

19/04/2025

Două romane tulburătoare aparținând unor mari scriitori ai secolului XX, „Hristos răstignit din nou” de Nikos Kazantzakis și „Iuda” de Amos Oz, propun cititorilor reflecții profunde asupra religiei, moralei și condiției umane.

Deși se înscriu în cadre istorice și culturale distincte, cele două opere reușesc să redea, prin narațiuni vii și personaje profund conturate, drama credinței și sensul vinovăției, al trădării, iubirii și idealismului.

Pornind de la figuri biblice familiare – Hristos și Iuda –, cei doi autori invită cititorul într-o călătorie provocatoare, care îl determină să-și regândească perspectiva asupra adevărilor „absolute” și asupra umanității care transpare din spatele marilor mituri religioase.

Hristos răstignit din nou – Nikos Kazantzakis

Într-un sat izolat din Grecia de la începutul secolului XX, tradiția cere ca, după sărbătoarea Paștelui, câțiva dintre săteni să fie aleși pentru a întruchipa personajele biblice în dramatizarea Patimilor lui Hristos, pusă în scenă în Săptămâna Mare a anului următor. Alegerea nu este una simplă: cei selectați trebuie să trăiască timp de un an în spiritul rolului lor, asumându-și nu doar aparențele, ci și conținutul moral și spiritual al personajului reprezentat.

Pastorul Manolios este desemnat să-l joace pe Hristos, în timp ce măcelarul satului este ales să-l interpreteze pe Iuda. Pe măsură ce timpul trece, rolurile încep să îi transforme profund pe cei aleși. Oameni simpli, țărani obișnuiți, încep să resimtă în ei chemarea sacrală și povara deciziilor morale. Această „întrupare” simbolică devine o experiență reală, care le zdruncină valorile și le schimbă destinele.

Tensiunea atinge un punct critic atunci când un grup de refugiați – supraviețuitori ai unui sat ars de turci – sosește în căutare de hrană și adăpost. În loc să fie primiți cu compasiune creștinească, ei sunt respinși de fruntașii satului, dornici să-și apere interesele și confortul. Singurii care aleg să-i ajute sunt Manolios și câțiva dintre „ucenicii” săi – cei care, asemenea lui, au fost marcați de rolurile asumate. Acest act de empatie declanșează ura comunității și dă startul unui șir de evenimente tragice care par a repeta, în mod simbolic, destinul biblic al lui Hristos.

Kazantzakis construiește o poveste tulburătoare despre lupta dintre credință și ipocrizie, dintre spirit și trup, dintre adevărul interior și conformismul social. „Hristos răstignit din nou” nu este doar o parabolă religioasă, ci și o radiografie a sufletului omenesc pus la încercare de suferință, frică și dorință de putere.

Prin stilul său dens, cu accente filozofice și tragice, romanul ridică întrebări despre natura credinței, sensul sacrificiului și capacitatea omului de a trăi cu adevărat în spiritul învățăturilor creștine. Ca și în celelalte lucrări ale sale, conflictul dintre instinct și morală capătă o forță

copleșitoare, iar ecoul răstignirii lui Isus răsună din nou, cu fiecare epocă, în tumultul vremurilor și în umbrele sufletului omenesc.

Iuda – Amos Oz

Romanul „Iuda” al scriitorului israelian Amos Oz oferă o perspectivă profundă și originală asupra temelor religioase, istorice și personale. Acțiunea se petrece în Ierusalimul anului 1959, într-o perioadă de tensiuni politice și religioase, dar mai ales de frământări interioare.

Personajul principal, Shmuel Asch, este un tânăr dezorientat, pasionat de teologie, aflat într-un moment de profundă criză: iubita îl părăsește, renunță la studiile universitare, iar familia nu îl mai poate sprijini financiar. Nevoit de împrejurări, ajunge să locuiască într-o casă izolată, unde trebuie să-i țină companie unui bătrân imobilizat – un personaj enigmatic, înțelept și ironic, care pare a fi o arhivă vie a istoriei evreiești și a conflictelor lumii moderne. Alături de ei trăiește Atalia, o femeie misterioasă, marcată de propria dramă personală.

Pe fundalul acestei conviețuiri apăsătoare, Shmuel se adâncește în cercetare, descoperind treptat o altă perspectivă asupra istoriei, asupra identității evreiești și, mai ales, asupra figurii controversate a lui Iuda Iscariotul. El pătrunde în tainele unei istorii atât personale, cât și colective, care reflectă marile dileme ale apartenenței evreiești și ale relației complexe dintre evrei și creștini, dintre Israel și lumea arabă.

Scriitorul propune o reinterpretare îndrăzneță și profund umană a acestui personaj, sugerând că Iuda nu a fost trădătorul lipsit de scrupule, ci poate chiar cel dintâi care a crezut în divinitatea lui Isus și care, în speranța unei revelații, a provocat involuntar sacrificiul final. Prin personajele sale, autorul chestionează mecanismele prin care ne alegem eroii și vinovații, și ne invită să ne întrebăm: cine trădează cu adevărat – cel care pune întrebări incomode sau cel care refuză să le asculte?

„Iuda” este un roman despre credință și trădare, dar și despre dragoste, izolare și fragilitatea idealurilor. Oz împletește cu măiestrie analiza psihologică, reflecția filozofică și observația socială, oferind o meditație subtilă asupra naturii umane și a prețului adevărului.

Lectură plăcută!

Bibliotecar, Luciana Macovei

Biblioteca Județeană „Nicolae Milescu Spătarul” Vaslui